

Αθήνα 14/10/26

ΚΕΝΤΡΙΚΗ

ΕΝΩΣΗ

ΔΗΜΩΝ

ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΚΕΔΕ – Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: Κοινές ομάδες εργασίας για το ενεργειακό κόστος των Δήμων, τις ΔΕΥΑ και τη διαχείριση αποβλήτων

Στο επίκεντρο της συνάντησης η οικονομική πίεση στην Αυτοδιοίκηση, ο ενεργειακός συμψηφισμός, η επιστροφή των πόρων από το τέλος ταφής και η επιτάχυνση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Την ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με στόχο την αντιμετώπιση των αυξημένων λειτουργικών δαπανών των Δήμων και την προώθηση συγκεκριμένων λύσεων σε κρίσιμα περιβαλλοντικά και ενεργειακά ζητήματα, ανέδειξε η συνάντηση του Προέδρου και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, την Τρίτη 13 Οκτωβρίου 2026.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, η ΚΕΔΕ έθεσε στο επίκεντρο την οικονομική επιβάρυνση των Δήμων από το ενεργειακό κόστος, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), την εφαρμογή του τέλους ταφής απορριμμάτων, την καθυστέρηση ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και τις εκκρεμότητες στην υλοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Από την πλευρά του Υπουργείου αναγνωρίστηκε η σημασία της στενότερης συνεργασίας με την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και προτάθηκε η συγκρότηση δύο έως τριών κοινών ομάδων εργασίας, με συγκεκριμένο αντικείμενο και προσανατολισμό στην επεξεργασία εφαρμόσιμων λύσεων προς όφελος των Δήμων και των πολιτών.

Λάζαρος Κυρίζογλου: Το λειτουργικό κόστος των Δήμων και η ανάγκη ουσιαστικής οικονομικής στήριξης

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, Λάζαρος Κυρίζογλου, παρουσίασε τα βασικά δεδομένα της μελέτης που εκπονήθηκε από την ΚΕΔΕ, με τη συμβολή στελεχών του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με την οποία το λειτουργικό

κόστος των Δήμων ανέρχεται σε 5,44 δις. Ευρώ και οι Δήμοι λαμβάνουν σήμερα από τους ΚΑΠ 2,9 δις Ευρώ. Υπάρχει δηλαδή ένα χρηματοδοτικό κενό 2,5 δις. Ευρώ περίπου.

Όπως υπογράμμισε, οι πραγματικές οικονομικές ανάγκες της Αυτοδιοίκησης πρέπει να αξιολογούνται με βάση τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας των Δήμων, οι οποίες έχουν μεταβληθεί σημαντικά σε σχέση με προηγούμενα χρόνια. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρθηκε και στα επίπεδα κρατικής χρηματοδότησης των Δήμων σε προηγούμενες περιόδους, επισημαίνοντας την ανάγκη αντιστοίχισης των διαθέσιμων πόρων με τις πραγματικές λειτουργικές υποχρεώσεις τους.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στο ενεργειακό κόστος, το οποίο αποτελεί μία από τις σημαντικότερες πηγές οικονομικής πίεσης για τους Δήμους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε, η πρόσθετη επιβάρυνση της Αυτοδιοίκησης λόγω των διαφορών στην τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας ανέρχεται περίπου σε 240 εκατ. ευρώ.

Ενδεικτικά, αναφέρθηκε σε χρεώσεις της τάξης των 0,25 ευρώ ανά κιλοβατώρα για τους Δήμους, έναντι 0,08 ευρώ για τους λεγόμενους μεγάλους καταναλωτές, ζητώντας να εξεταστεί η δυνατότητα αντιμετώπισης αυτής της απόκλισης. Όπως σημείωσε, το ζήτημα έχει ήδη τεθεί σε προηγούμενες παρεμβάσεις της ΚΕΔΕ, μεταξύ άλλων στη Θεσσαλονίκη και στον Πρωθυπουργό.

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ συνέδεσε, παράλληλα, την οικονομική επιβάρυνση των Δήμων με τις καθυστερήσεις στην ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων. Αναφέρθηκε στις εκκρεμότητες που εξακολουθούν να επηρεάζουν την προώθηση έργων, μεταξύ των οποίων και μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, επισημαίνοντας ότι η καθυστέρηση των υποδομών δυσχεραίνει την αποτελεσματική διαχείριση των απορριμμάτων και επιτείνει τις πιέσεις από το τέλος ταφής.

Παράλληλα, έθεσε ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των ΔΕΥΑ, τη διάθεση πόρων του Πράσινου Ταμείου και την ανάγκη ουσιαστικής διαβούλευσης για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που επηρεάζουν την Αυτοδιοίκηση. Τόνισε ότι ο θεσμικός διάλογος πρέπει να οδηγεί σε ρυθμίσεις που λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές ανάγκες των Δήμων και των τοπικών κοινωνιών.

Σταύρος Παπασταύρου: Συνεργασία με συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου, υπογράμμισε ότι η συνένωση δυνάμεων μεταξύ της πολιτείας και της Αυτοδιοίκησης είναι καθοριστική για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, ιδιαίτερα σε ζητήματα όπως η μείωση του ενεργειακού κόστους των δημοτικών κτιρίων και η εξοικονόμηση νερού.

Αναγνώρισε ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου και της ΚΕΔΕ και πρότεινε τη συγκρότηση δύο έως τριών κοινών

ομάδων εργασίας, οι οποίες θα αναλάβουν συγκεκριμένα αντικείμενα, θα επεξεργαστούν προτάσεις και θα επιδιώξουν απτά αποτελέσματα.

Όπως επισημάνθηκε, βασικός στόχος είναι η μετάβαση από την καταγραφή των προβλημάτων στην οργανωμένη επεξεργασία λύσεων, με ουσιαστική συμμετοχή των εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης. Η άμεση ενημέρωση του Υπουργείου για τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή κρίθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων παρεμβάσεων.

Ο Υπουργός δήλωσε επίσης ότι το Υπουργείο θα συμμετάσχει στο συνέδριο της ΚΕΔΕ, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της συνέχισης του θεσμικού διαλόγου.

Ειδικά τέλη ΑΠΕ και ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών

Στο πλαίσιο της συνεργασίας προτάθηκε να εξεταστούν η διεύρυνση της περιμέτρου εφαρμογής των ειδικών τελών που συνδέονται με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και συναφή ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και την απόδοση των σχετικών ωφελειών στις τοπικές κοινωνίες.

Η ΚΕΔΕ ανέδειξε την ανάγκη διασφάλισης της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας, ώστε οι προβλεπόμενοι πόροι να αποδίδονται σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο και να υπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκαν.

Τέλος ταφής: Κοντά στις τελικές ανακοινώσεις για την επιστροφή πόρων

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο τέλος ταφής απορριμμάτων και στην ανάγκη επιστροφής των σχετικών πόρων στις τοπικές κοινωνίες.

Ο Υπουργός αναγνώρισε ότι έχει σημειωθεί σημαντική καθυστέρηση και ανέφερε ότι το Υπουργείο βρίσκεται κοντά στις τελικές ανακοινώσεις για το ζήτημα.

Σύμφωνα με την ενημέρωση που δόθηκε, έχουν εγκριθεί τα ολιστικά σχέδια και οι πιστοποιήσεις για τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) που διαθέτουν πλέον την απαιτούμενη επάρκεια. Οι εξελίξεις αυτές, όπως επισημάνθηκε, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την αποδέσμευση του σχετικού ποσού και την επιστροφή πόρων στις τοπικές κοινωνίες(περίπου 350 εκατ. Ευρώ).

Η ΚΕΔΕ υπογράμμισε τη σημασία της έγκαιρης αποσαφήνισης του μηχανισμού επιστροφής των πόρων, καθώς και της επιτάχυνσης των υποδομών που είναι απαραίτητες για τη μείωση της ταφής και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αποβλήτων.

Ο Α' Αντιπρόεδρος της ΚΕΔΕ και Δήμαρχος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Γρηγόρης Κωνσταντέλλος, ανέδειξε το ζήτημα του ενεργειακού συμψηφισμού και τις δυσκολίες που, σύμφωνα με την τοποθέτησή του, δημιουργεί για τους Δήμους η μετάβαση από το net metering στο net billing.

Όπως επισήμανε, οι αλλαγές στο πλαίσιο ενεργειακού συμψηφισμού επηρεάζουν τον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση δημοτικών ενεργειακών έργων, δυσχεραίνοντας την αξιοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις ίδιες τις δημοτικές εγκαταστάσεις.

Ζήτησε να εξεταστεί κατάλληλη ρύθμιση, ώστε οι Δήμοι να μπορούν να αξιοποιούν αποτελεσματικά τις επενδύσεις τους σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και να περιορίζουν το ενεργειακό τους κόστος.

Παράλληλα, αναγνώρισε τη συμβολή των προγραμμάτων «ΗΛΕΚΤΡΑ» και «ΦΟΙΒΟΣ», επισημαίνοντας την ανάγκη επίλυσης των εκκρεμοτήτων και διαμόρφωσης ενός λειτουργικού πλαισίου που θα επιτρέπει την ταχύτερη υλοποίηση των δημοτικών παρεμβάσεων.

Ο Β' Αντιπρόεδρος της ΚΕΔΕ και Δήμαρχος Αγρινίου, Γιώργος Παπαναστασίου, χαιρέτισε την πρόταση για συγκρότηση κοινών ομάδων εργασίας, τονίζοντας τη σημασία της οργανωμένης συνεργασίας για την επίλυση προβλημάτων που επιβαρύνουν άμεσα τη λειτουργία των Δήμων.

Στην παρέμβασή του έθεσε ζητήματα εφαρμογής της νομοθεσίας για τα ειδικά τέλη ΑΠΕ, επισημαίνοντας την ανάγκη να διασφαλίζεται η τήρηση των σχετικών προβλέψεων.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε επίσης στις ΔΕΥΑ, οι οποίες αντιμετωπίζουν σημαντική επιβάρυνση από το ενεργειακό κόστος. Υπογράμμισε την ανάγκη να εξεταστούν ουσιαστικές λύσεις στήριξης, καθώς οι αυξημένες ενεργειακές δαπάνες επηρεάζουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων και τη δυνατότητά τους να παρέχουν αξιόπιστες υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης στους πολίτες. Σημαντικό μέρος της συζήτησης αφιερώθηκε στην πορεία των ενεργειακών προγραμμάτων που αφορούν τους Δήμους και τις δημοτικές υποδομές, καθώς και στην ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών ένταξης και υλοποίησης έργων.

Πρόγραμμα «Φοίβος και Αθηνά»

Σύμφωνα με την ενημέρωση που δόθηκε, προχωρά η αντιμετώπιση εκκρεμοτήτων του προγράμματος, το οποίο αφορά 106 Δήμους και περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε σχολικές εγκαταστάσεις, όπως νηπιαγωγεία και σχολεία.

Η ΚΕΔΕ υπογράμμισε τη σημασία της επιτάχυνσης των σχετικών διαδικασιών, ώστε οι Δήμοι να μπορέσουν να προχωρήσουν στον προγραμματισμό και την υλοποίηση των αναγκαίων παρεμβάσεων.

Πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ»

Για το πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ» αναφέρθηκε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η προσπάθεια διευθέτησης των εκκρεμοτήτων. Σύμφωνα με την ενημέρωση, εκκρεμεί η τελική έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ έγινε αναφορά σε προγραμματισμό έκδοσης σχετικών πινάκων έως τον Νοέμβριο.

Η επιτάχυνση των διαδικασιών θεωρείται κρίσιμη για την ενεργειακή αναβάθμιση των δημοτικών κτιρίων, τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών των Δήμων.

Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Στο πλαίσιο της συζήτησης προτάθηκε η από κοινού επεξεργασία του προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ» από την αρμόδια Γενική Γραμματεία και εκπροσώπους της ΚΕΔΕ, με στόχο τη διαμόρφωση ενός λειτουργικού σχήματος που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Αυτοδιοίκησης.

Η συζήτηση περιέλαβε τη δυνατότητα επιδότησης της αποθήκευσης ενέργειας, τη συνεργασία με τις ενεργειακές κοινότητες των Περιφερειών, καθώς και την αναλυτική παρουσίαση από το Υπουργείο του πλαισίου αυτοκατανάλωσης και των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων.

Συμφωνήθηκε ως κατεύθυνση η ανάγκη κοινής επεξεργασίας των διαθέσιμων εργαλείων, ώστε να προσδιοριστούν οι κατάλληλες λύσεις και οι προϋποθέσεις αποτελεσματικής εφαρμογής τους προς όφελος των Δήμων.

Ενεργειακή αναβάθμιση ΔΕΥΑ

Ειδική αναφορά έγινε στις δυσκολίες που αντιμετώπισαν ΔΕΥΑ κατά τη διαδικασία ένταξης σε πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης.

Σύμφωνα με την ενημέρωση του Υπουργείου, εννέα ΔΕΥΑ απεντάχθηκαν επειδή δεν κατέστη δυνατό να τηρήσουν τις προβλεπόμενες προθεσμίες, ενώ δεκατέσσερις δεν προκρίθηκαν λόγω ελλείψεων στους φακέλους τους ή περιορισμών στους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους.

Από την πλευρά του Υπουργείου καταγράφηκε πρόθεση διερεύνησης της δυνατότητας εξεύρεσης πρόσθετων πόρων για την αντιμετώπιση των σχετικών αναγκών. Η ΚΕΔΕ ανέδειξε τη σημασία εξάντλησης των δυνατοτήτων χρηματοδότησης, δεδομένου ότι η ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης μπορεί να συμβάλλει στη μείωση του λειτουργικού κόστους και στη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους.

Κοινός στόχος η μετάβαση από την καταγραφή των προβλημάτων στις λύσεις

Η συνάντηση ανέδειξε την ανάγκη να αντιμετωπιστούν με συντονισμένο τρόπο οι οικονομικές και λειτουργικές πιέσεις που δέχονται οι Δήμοι, με ιδιαίτερη έμφαση στο ενεργειακό κόστος, στη βιωσιμότητα των ΔΕΥΑ, στη διαχείριση των αποβλήτων και στην αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Η πρόταση για συγκρότηση κοινών ομάδων εργασίας μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ΚΕΔΕ δημιουργεί ένα πλαίσιο συνέχισης του διαλόγου, με στόχο την εξειδίκευση των αιτημάτων προς Αυτοδιοίκησης, την αξιολόγηση των διαθέσιμων λύσεων και την προώθηση συγκεκριμένων παρεμβάσεων.

Η ΚΕΔΕ θα συνεχίσει να διεκδικεί την αντιμετώπιση των αυξημένων λειτουργικών δαπανών των Δήμων, τη στήριξη των δημοτικών επιχειρήσεων, την επιτάχυνση των αναγκαίων έργων και την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Δήλωση Προέδρου ΚΕΔΕ

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ κ. Λάζαρος Κυρίζογλου δήλωσε:

«Η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση πρέπει να έχει ουσιαστικό λόγο στις αποφάσεις που επηρεάζουν το περιβάλλον, την ενέργεια και την καθημερινότητα των πολιτών. Οι Δήμοι βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, καλούνται να διαχειριστούν αυξημένες ανάγκες και να υλοποιήσουν κρίσιμες πολιτικές, χωρίς πάντα να διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους και τα κατάλληλα εργαλεία.

Διεκδικούμε μεταξύ άλλων δίκαιους όρους για την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με ουσιαστικά ανταποδοτικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες, χαμηλότερο ενεργειακό κόστος για τους Δήμους και επαρκή χρηματοδότηση για τη διαχείριση των αποβλήτων, την ανακύκλωση και τις υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης. Το νερό πρέπει να παραμείνει δημόσιο αγαθό και οι ΔΕΥΑ να έχουν τη δυνατότητα να επιτελούν αποτελεσματικά τον κρίσιμο ρόλο τους.

Η ΚΕΔΕ επιδιώκει ουσιαστικό διάλογο και συνεργασία με την Πολιτεία, με συγκεκριμένες λύσεις και μετρήσιμα αποτελέσματα. Η ενεργειακή και περιβαλλοντική μετάβαση πρέπει να είναι δίκαιη, με ισχυρούς Δήμους, προστατευμένο περιβάλλον και πραγματικά οφέλη για τους πολίτες».

Η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι οι Δήμοι δεν μπορεί να καλούνται να εφαρμόσουν κρίσιμες πολιτικές χωρίς ουσιαστικό θεσμικό ρόλο, επαρκή χρηματοδότηση και τα αναγκαία εργαλεία. Η ενεργειακή μετάβαση, η κυκλική οικονομία και η προστασία των υδάτινων πόρων απαιτούν συνεργασία της Πολιτείας με την Αυτοδιοίκηση, σαφείς κανόνες και δίκαιη κατανομή τόσο των βαρών όσο και των ωφελειών.

Η ΚΕΔΕ θα συνεχίσει να διεκδικεί λύσεις που ενισχύουν την οικονομική και επιχειρησιακή δυνατότητα των Δήμων, προστατεύουν το περιβάλλον και διασφαλίζουν ότι τα οφέλη της ανάπτυξης επιστρέφουν στις τοπικές κοινωνίες.

Συμμετέχοντες:

Από την πλευρά της ΚΕΔΕ:

- Λάζαρος Κυρίζογλου, Πρόεδρος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Αμπελοκήπων–Μενεμένης.
- Γρηγόρης Κωνσταντέλλος, Αντιπρόεδρος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Βάρης–Βούλας–Βουλιαγμένης.
- Γιώργος Παπαναστασίου, Αντιπρόεδρος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Αγρινίου.
- Λευτέρης Ραβιόλος, Πρόεδρος της Επιτροπής Ενέργειας και Περιβάλλοντος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Καρύστου.
- Κωνσταντίνος Ζέρβας, Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Υδάτων και Κυκλικής Οικονομίας ΚΕΔΕ.

Από την πλευρά του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- Σταύρος Παπασταύρου, Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Μαρία–Ελένη (Μαριλένα) Σούκουλη–Βιλιάλη, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

- Νίκος Τσάφος, Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αρμόδιος για θέματα ενέργειας.
- Ευάγγελος Κυριαζόπουλος, Γενικός Γραμματέας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.
- Δέσποινα Παληαρούτα, Γενική Γραμματέας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών.
- Πέτρος Βαρελίδης, Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων.
- Στάθης Σταθόπουλος, Γενικός Γραμματέας Δασών.
- Μανώλης Γραφάκος, Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ